

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Inhoud

Wat doet Atradius Dutch State Business aan MVO?	3
Wat wordt verstaan onder MVO?	4
Wat zijn de MVO-maatstaven?	4
Welke randvoorwaarden gelden voor de MVO-beoordeling?	6
Beoordelingseisen	
Bestrijding omkoping	
Duurzaam leenbeleid	
OESO-richtlijnen	
Ketenverantwoordelijkheid	
Fundamentele arbeidsnormen	
Milieu- en sociale aspecten	
Verslaglegging	
Beoordeling milieu- en sociale aspecten	7
Procedure	
Screening	
Projectdefiniëring	
Classificatie	
Waarop wordt de transactie/het project beoordeeld?	9
Publicatie van de milieu- en sociale informatie	
Wat wordt er van u verwacht?	
Dekkingstoezegging met Milieumits	
Informatieverplichting	
Kosten	

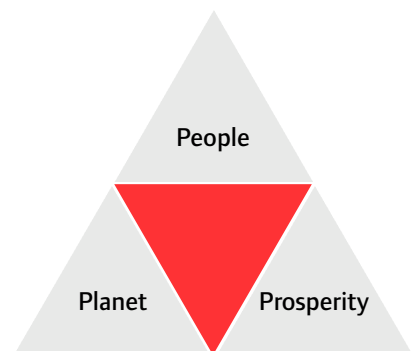
Wat doet Atradius Dutch State Business aan MVO?

De Nederlandse overheid wil graag het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) bij ondernemingen stimuleren. In de Kabinetsvisie Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen 2008 – 2009 “Inspireren, innoveren, integreren” wordt het kader geschetst van het MVO-beleid voor overheidssteun bij export en investeringen in het buitenland. De overheid heeft besloten alleen risico’s uit hoofde van exporttransacties en investeringen te willen lopen als de betreffende export of investering niet wordt geassocieerd met omkoping, schending van fundamentele arbeidsnormen en geen onaanvaardbare milieu- en sociale gevolgen heeft.

In deze brochure leggen we uit hoe Atradius Dutch State Business (Atradius DSB) het door de overheid opgestelde MVO-beleid heeft opgenomen in de staatsfaciliteiten die zij uitvoert en wat dit voor u als exporteur of investeerder betekent.

Wat wordt verstaan onder MVO?

Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent dat naast het streven naar economische en maatschappelijke winst (prosperity) ook rekening wordt gehouden met het effect van de activiteiten van ondernemingen op het milieu (planet) en dat ondernemingen oog hebben voor menselijke aspecten binnen en buiten de onderneming (people). Het blijkt dat een balans tussen deze uitgangspunten tot betere resultaten leidt voor zowel ondernemingen als de samenleving.

Wat zijn de MVO-maatstaven?

De overheid vindt het belangrijk dat de te verzekeren transacties voldoen aan de MVO-maatstaven. Om te toetsen of deze transacties aan deze maatstaven voldoen voert Atradius DSB een MVO-beoordeling uit.

De criteria voor deze beoordeling van exporttransacties en investeringen zijn tot stand gekomen in overleg met de ministeries van Financiën, Economische Zaken, Buitenlandse Zaken en VROM.

De MVO-beoordeling richt zich op de volgende gebieden:

- bestrijding van omkoping;
- duurzaam leenbeleid;
- de OESO-richtlijnen* voor multinationale ondernemingen;
- ketenverantwoordelijkheid;
- fundamentele ILO-arbeidsnormen**;
- en,
- milieu- en sociale gevolgen.

*Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

**International Labour Organisation (ILO)

Welke randvoorwaarden gelden voor de MVO-beoordeling?

Voor de MVO-beoordeling van de aanvragen gelden de volgende randvoorwaarden:

- De MVO-beoordeling moet voldoen aan internationale afspraken, bijvoorbeeld aan de OESO- en ILO-richtlijnen.
- De beoordelingsrichtlijnen moeten in de pas lopen met die van buitenlandse exportkredietverzekeraars, zodat Nederlandse exporteurs niet in een nadelige concurrentiepositie belanden.
- De beoordeling moet een integraal onderdeel van uw aanvraag zijn.
- De administratieve lasten voor exporteurs, investeerders en overheid moeten zo veel mogelijk beperkt blijven.

Beoordelingseisen

Afhankelijk van de soort dekking die u krijgt, stellen wij eisen ten aanzien van de bestrijding omkoping, duurzaam lenen, ketenverantwoordelijkheid, fundamentele arbeidsnormen, en milieu- en sociale gevolgen¹. Verder dient u als aanvrager een inspanningsverklaring te ondertekenen t.a.v. de OESO-richtlijnen. Dit betekent dat u tekent om naar vermogen deze richtlijnen voor multinationale ondernemingen in uw onderneming toe te passen. De verschillende eisen worden hieronder toegelicht.

Bestrijding omkoping

De OESO "Recommendation on Bribery and Officially supported Export Credits" uit 2006, gebaseerd op de "Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions" geeft aan dat het tegengaan van omkoping bij exporttransacties die gebruik maken van overheidsgesteunde exportfinanciering prioriteit

heeft. De OESO-landen zijn overeen gekomen om passende maatregelen te nemen om omkoping bij door haar gesteunde transacties tegen te gaan. Aanvragen worden niet goedgekeurd als er bij Atradius DSB gegronde vrees bestaat dat de aanvrager, dan wel zijn agent, volgens het Wetboek van Strafrecht omkoping heeft gepleegd, respectievelijk zal plegen, of daar medeplichtig aan is geweest bij het verwerven van de opdracht. In het aanvraagformulier vraagt Atradius DSB daarom ook naar gegevens over de agentenprovisie. Voorts verwijzen wij in de polis naar de sancties die staan op omkoping: verval van recht op schadevergoeding, verplichting tot terugbetaling van al uitgekeerde vergoedingen en mogelijke strafvervolgning.

Duurzaam leenbeleid

In de OESO zijn samen met het IMF en de Wereldbank afspraken gemaakt die beogen de schuld van ontwikkelingslanden binnen aanvaardbare proporties te houden. Dit betekent dat vooral aan overheden in lage-inkomenslanden niet onbeperkt mag worden geleend. Op sommige van deze landen mag alleen exportkrediet worden verstrekt als bij de lening ook een schenking, bijvoorbeeld een ORIO-schenking, wordt verstrekt. Raadpleeg hiervoor ons landenbeleid.

OESO-richtlijnen

Deze richtlijnen voor multinationale ondernemingen maken duidelijk wat overheden van het gedrag van ondernemingen verwachten. Ze bieden een handvat voor gedragscodes van ondernemingen om met de verschillende aspecten van duurzame ontwikkeling om te kunnen gaan. De richtlijnen gaan onder andere in op werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen, wetenschap en technologie, milieu, openbaarmaking van gegevens, mededinging, en financiering en belastingen. In die

zin zijn de OESO-richtlijnen uniek in hun soort; de richtlijnen beperken zich niet tot één onderwerp, maar behandelen een reeks van thema's. De richtlijnen zijn zeker niet alleen gericht op grote multinationals maar bedoeld voor *alle* ondernemingen met activiteiten in het buitenland. De richtlijnen worden onderschreven door regeringen uit de OESO-lid-staten en een toenemend aantal andere landen. Ze zijn tot stand gekomen in samenwerking met het bedrijfsleven, de vakbewegingen en andere maatschappelijke organisaties.

Door ondertekening van het aanvraagformulier tekent u er voor kennis te hebben genomen van deze richtlijnen en ze naar beste kunnen uit te voeren.

Ketenverantwoordelijkheid

MVO heeft ook betrekking op ketenverantwoordelijkheid. Voor de exportkredietverzekering betekent dit dat aandacht wordt geschonken aan

- de ketens in het project waaraan u levert, en
- de toeleverantieketen van uw exportgoederen/diensten.

De ketens in het project waaraan u levert worden door Atradius DSB beoordeeld in de milieu- en sociale beoordeling.

Wat betreft de toeleverantieketen vindt u in het aanvraagformulier vragen over uw bekendheid met ketenverantwoordelijkheid binnen het overheidsbeleid, hoe u het toepast in uw onderneming en wie de belangrijkste toeleveranciers zijn voor goederen/diensten die u gaat exporteren. Het gaat hierbij om de grootste directe wezenlijke toeleveranciers (geen tussenhandelaren) waarop u controle of invloed heeft en daar waar het gaat om grote hoeveelheden natuurlijke hulpbronnen.

¹ Voor de volgende te verzekeren risico's beoordelen wij aanvragen integraal op MVO: fabricatierisico, kredietrisico, (vooruit)betalingsrisico, uitwiningsrisico, investeringsrisico.

In het geval de beantwoording problemen in de toeleverantieketen identificeert zullen wij een vervolgonderzoek overwegen, waarna een herbeoordeling zal plaatsvinden.

Fundamentele arbeidsnormen

Hierbij wordt aangesloten bij de ILO-Verklaring inzake fundamentele beginselen en rechten op het werk met betrekking tot fundamentele arbeidsnormen en de door Nederland op dat gebied geratificeerde verdragen. Het gaat om het verbod op kinderarbeid, het verbod op gedwongen tewerkstelling, het recht op vrije vakvereniging en onderhandeling en het verbod op discriminatie op de werkplek. Indien gegronde vrees bestaat dat deze fundamentele arbeidsnormen (zullen) worden geschonden is dit een reden om een aanvraag af te wijzen. Wel wordt onderkend dat lokale wet- en regelgeving in het betreffende land naleving zou kunnen verhinderen.

In het aanvraagformulier vraagt Atradius DSB of, voor zover u bekend is, er sprake is van schending van de vier fundamentele arbeidsnormen. De verdere beoordeling van de naleving van de relevante arbeidsnormen in het project waaraan u levert is onderdeel van de milieu- en sociale beoordeling.

Milieu- en sociale aspecten

In het aanvraagformulier vraagt Atradius DSB naar enkele milieu- en sociale aspecten van de transactie en het project. In een aantal gevallen zal Atradius DSB vervolgens zelf een beoordeling van de milieu- en sociale gevolgen uitvoeren. Voor deze beoordeling wordt de aangeleverde informatie getoetst aan wet- en regelgeving van het land waar de goederen/diensten worden ge-/verbruikt of het werk wordt uitgevoerd en aan internationale richtlijnen zoals vastgelegd in de "Common Approaches" van de OESO. De hierbij gehanteerde internationale richtlijnen zijn de Performance Standards van de International Finance Corporation

(IFC). In aanvulling hierop kunnen ook richtlijnen van de multinationale ontwikkelingsbanken, de Europese Unie of internationaal erkende sectorspecifieke standaarden worden gebruikt.

De milieu- en sociale beoordeling wordt in deze brochure nader toegelicht.

Verslaglegging

MVO vereist openheid en transparantie. Atradius DSB is een onderdeel van de Atradius Groep. De Atradius Groep is ondertekenaar van de 'UN Global Compact'. Als ondertekenaar onderkent Atradius dat mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en het tegengaan van corruptie onderdeel zijn van de bedrijfsstrategie, cultuur en dagelijkse beleid en dat het daarnaar zal handelen. Atradius DSB zal afzonderlijk verslag doen over hoe deze

aspecten in haar eigen werkzaamheden zijn geïntegreerd. Over deze integratie en de voortgaande ontwikkeling hiervan publiceert Atradius DSB jaarlijks een duurzaamheidsverslag.

Meer informatie

Indien u vragen heeft, kunt u contact opnemen met Maartje Hermans (020-553 2587) voor ketenverantwoordelijkheid, arbeidsnormen, milieu- en sociale aspecten of Bert de Jongh (020-553 2084) voor bestrijding van omkoping, duurzaam leenbeleid en OESO-richtlijnen.

Beoordeling milieu- en sociale aspecten

In welke gevallen beoordelen wij?

In de volgende gevallen wordt door Atradius DSB een beoordeling uitgevoerd van de milieu- en sociale aspecten van de transactie en het project waar de transactie deel van uitmaakt:

- Als de overeengekomen contractprijs meer dan 10 miljoen euro bedraagt.
- Indien de overeengekomen contractprijs minder dan 10 miljoen euro bedraagt, maar het een levering aan een gevoelige sector², dan wel een gevoelig gebied³ betreft.

² Voorbeelden van een gevoelige sector: olie- en gasindustrie, baggerindustrie, chemische industrie, papier en pulp industrie, textielindustrie en groot-schalige land- en tuinbouw.

³ Gevoelige gebieden: gebieden met hoge natuurwaarden, hoge bevolkingsdruk, inheemse bevolking of geschiedkundig of archeologisch bijzondere gebieden.

Uitgezonderd zijn aanvragen:

- Die defensie dan wel de vliegtuig-industrie betreffen.
- Voor transacties die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met Nederlandse ontwikkelings-hulp. Bij aanvragen voor Nederlandse hulpfinanciering worden de milieu- en sociale gevolgen immers al beoordeeld.

Voor de beoordeling van de milieu- en sociale gevolgen heeft Atradius DSB deskundigen in dienst (de MVO-desk). Daarnaast kan Atradius DSB gebruik maken van externe deskundigheid.

Procedure

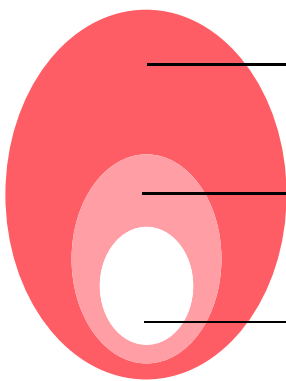
Voorafgaand aan de beoordeling vindt een *screening* plaats van alle verzekeringsaanvragen voor export-

transacties en investeringen. Op basis van de screening wordt voor de aanvragen boven de 10 miljoen euro het project *gedefinieerd* en vervolgens *geclassificeerd*. De classificatie wordt gevolgd door een analyse van de potentiële milieu- en sociale gevolgen. Hoe de procedure van de beoordeling er voor u uit zal zien, lichten wij hieronder toe.

Screening

Voor alle transacties/projecten boven 10 miljoen euro dient u de vragen aangaande de milieu- en sociale aspecten te beantwoorden. De screening van projecten of transacties beneden 10 miljoen euro vindt plaats op basis van de omschrijving van de transactie en de locatie. Indien ingeschat wordt dat een transactie/project beneden de

Projectomgeving:
aan het initiatief gerelateerde activiteiten, maar geen functionele relatie.

Project:
is het initiatief waar de transactie deel van uitmaakt

Transactie:
de feitelijke levering van goederen/ diensten of investering

Functie:
Hoe hangt de transactie samen met het grotere geheel van activiteiten?

Locatie:
Is deze ecologisch of sociaal 'gevoelig'?

Timing:
wat is de timing van de transactie t.o.v. het project?

drempelwaarde van 10 miljoen euro tot grote schade zal leiden, dan wordt voor deze aanvragen een analyse van de milieu- en sociale aspecten verricht. Dit geldt eveneens voor activiteiten in een gevoelige sector en die in of nabij gevoelige gebieden worden verricht. Wij vragen u dan genoemde vragen te beantwoorden.

Projectdefiniëring

Bij de milieu- en sociale beoordeling kijkt Atradius DSB niet alleen naar de transactie zelf, maar ook naar het project waarvan de transactie deel uitmaakt. Een heldere projectdefiniëring is opgesteld in overeenstemming met de criteria: functie, locatie en timing uit de "Common Approaches". Op grond van deze criteria wordt de transactie, het afgebakende project en projectomgeving gedefinieerd, geclassificeerd en vervolgens beoordeeld.

Classificatie

Alle aanvragen waarvoor de vragen aangaande de milieu- en sociale aspecten dienen te worden beantwoord worden na de projectdefiniëring geclassificeerd in de categorieën: A, B, C of M. De categorie is een indicatie van de omvang van de potentiële nadelige milieu- en sociale gevolgen en welke informatie nodig is voor de analyse hiervan.

Categorie A

Er is sprake van potentieel grote nadelige milieu- en sociale gevolgen, eventueel tot buiten de locatie van het project of het werk. Transacties/projecten die behoren tot gevoelige sectoren of in of nabij gevoelige gebieden worden uitgevoerd vallen in principe onder categorie A. In dat geval dient u ons een milieueffectrapportage (Environmental Impact Analysis of vergelijkbaar document) te overleggen.

Categorie B

Er is sprake van substantiële nadelige milieu- en sociale gevolgen. De gevolgen zijn minder nadelig dan voor categorie A projecten. De gevolgen beperken zich tot de grenzen van het project, slechts enkele van de potentiële gevolgen zijn onomkeerbaar en mitigatie en/of compensatie is eenvoudiger. In dat geval dient u ons ten minste een beargumenteerde milieuverklaring (Environmental Impact Statement) over te leggen. Deze verklaring dient op basis van onderzoeksresultaten minimaal in gekwantificeerde termen weer te geven wat de milieu- en sociale

gevolgen zijn, hoe lang die gevolgen zich naar verwachting zullen voordoen en welke maatregelen zijn getroffen om deze gevolgen te beperken.

Categorie C

Er zijn weinig of geen nadelige milieu- en sociale gevolgen. Dan volstaat de beantwoording van de MVO-vragen en eventueel aanvullende informatie. Hiermee is de beoordelingsprocedure voor deze transacties/projecten afgerond.

Categorie M

In een aantal gevallen zal een zogenaamde marginale beoordeling worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om een levering aan een bestaande operatie die niet significant wijzigt, of herfinanciering- en accreditief-confirmatieaanvragen. In dit laatste geval zijn de werkzaamheden van het project in uitvoering of uitgevoerd. In de marginale beoordeling wordt beoordeeld of de werkzaamheden zijn uitgevoerd conform gemaakte afspraken (bv milieu- en sociaal management plan en/of vergunningen) en wordt gekeken naar de reputatie van de afnemer betreffende milieu- en sociale aspecten. Het gaat dus met name om een kwalitatieve afweging van feitelijke milieu- en sociale gevolgen waarvoor we u om informatie zullen vragen.

Waarop wordt de transactie/het project beoordeeld?

Na ontvangst van de beargumende verklaring dan wel de effect-rapportage dan wel gelijkwaardige informatie wordt uw transactie/project beoordeeld. Deze beoordeling vindt plaats parallel aan de kredietbeoordeling. Het is een integraal onderdeel van de aanvraag.

Voor een positieve beslissing zal de beoordeling moeten leiden tot de conclusie dat de milieu- en sociale gevolgen van de transactie en het project waar de transactie deel van uitmaakt, alles afwegende, per saldo acceptabel zijn. Hiervoor weegt Atradius DSB, na analyse van de diverse milieu- en sociale implicaties, de positieve, neutrale en negatieve gevolgen in redelijkheid tegen elkaar af. De basis van de beoordeling wordt gevormd door de factoren:

sector, locatie en toegepaste technologie, bijvoorbeeld:

- Sector: de bouw van een stuwdam zal grotere gevolgen hebben dan een telecomproject.
- Locatie: wordt een project gerealiseerd op een industriegebied of moet een mangrovebos of lokale bevolking hiervoor wijken?
- Toegepaste technologie: voldoet de technologie aan de geldende industriestandaarden?

Atradius DSB beoordeelt de potentiële milieu- en sociale gevolgen van een transactie en het project op de volgende aspecten:

- gebruik van schaarse hulpbronnen (zoals delfstoffen of water);
- energieverbruik;
- uitstoot van afvalstoffen en emissies naar lucht, water en bodem;

- afvalstromen;
- aantasting van flora en fauna;
- onvrijwillige herhuisvesting;
- inheemse bevolkingsgroepen;
- cultureel erfgoed; en
- de ILO-arbeidsnormen.

Publicatie van de milieu- en sociale informatie

Indien een transactie na ontvangst van het aanvraagformulier wordt geclassificeerd als een categorie A-project (een project met potentieel grote nadelige milieu- en sociale gevolgen), zal zo snel mogelijk maar ten minste 30 dagen voor eventuele afgifte van de polis de projectinformatie (projectnaam, locatie, omschrijving project en contactgegevens) publiekelijk toegankelijk worden gemaakt. De informatie m.b.t. milieu- en sociale gevolgen

van het project (b.v. milieueffectrapportage of een samenvatting daarvan) zal eveneens zo snel mogelijk maar ten minste 30 dagen voor eventuele afgifte van de polis publiekelijk toegankelijk worden gemaakt. Publicatie van bovengenoemde informatie en vrijgave daarvan aan derden is verplicht op grond van Nederlandse wetgeving en internationale afspraken. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen kan, op basis van gegronde bezwaren, worden besloten (gedeelten van) bovengenoemde informatie niet te publiceren of publicatie tijdelijk uit te stellen (dit ter beoordeling van Atradius DSB). Atradius DSB kan de verstrekte gegevens eveneens gebruiken om te voldoen aan haar nationale en internationale rapportageverplichtingen. Atradius DSB maakt de projectinformatie openbaar door deze op de Atradius DSB webpagina te plaatsen.

Wat wordt er van u verwacht?

Aan de hand van de door u beantwoorde vragen bepaalt Atradius DSB of een milieu- en sociale effectrapportage (categorie A) of een beargumenteerde milieu- en sociale verklaring (categorie B) voor het project nodig is. Stuur deze documenten en andere relevante bijlagen meteen mee met uw aanvraag of zodra deze beschikbaar zijn, als u vaart wilt houden in de behandeling van uw aanvraag. Tevens wijzen wij u erop dat de verstrekte milieu- en sociale effectrapportage een publiek document moet zien i.v.m. de vereiste publicatie.

Dekkingstoezegging met Milieumits

In het geval de kredietbeoordeling eerder kan worden afgerond dan de beoordeling van milieu- en sociale gevolgen ontvangt u bij een gunstige kredietbeoordeling alvast een dekkingstoezegging. Deze toezeg-

ging bevat dan wel de voorwaarde dat Atradius DSB pas een polis kan afgeven zodra de milieu- en sociale gevolgen van de transactie/het project voor haar aanvaardbaar zijn bevonden.

Informatieverplichting

Heeft u uw dekkingstoezegging inmiddels ontvangen? Dan bent u verplicht voor afgifte van de polis elke wijziging in de milieu- en sociale gevolgen van het totale project meteen aan Atradius DSB te melden. Dat geldt dus óók voor wijzigingen in het totale project die niet rechtstreeks verband houden met uw levering. Deze nieuwe informatie kan immers leiden tot een herbeoordeling van de milieu- en sociale gevolgen van het totale project en dus tot eventuele maatregelen.

U dient de informatie in het Nederlands of Engels aan te leveren.

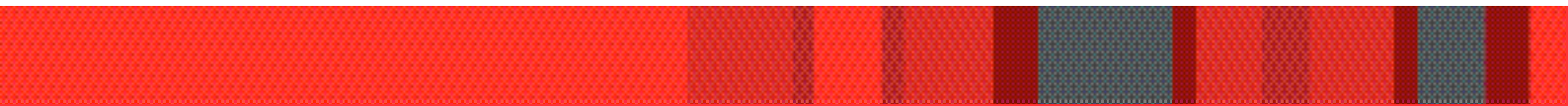

Kosten

De kosten van de beoordeling van milieu- en sociale aspecten zijn voor rekening van Atradius DSB en de Staat. De kosten voor de aan te leveren documenten (zoals milieu- en sociale rapportages of verklaringen) zijn voor uw eigen rekening.

Meer informatie

Indien u vragen heeft over de beoordeling, kunt u contact opnemen met de MVO-desk (020-553 2587 of 020-553 2843).

Atradius

David Ricardostraat 1
Amsterdam
Postbus 8982
1006 JD Amsterdam, Nederland
telefoon +31 (0)20 553 2693
fax +31 (0)20 553 2087
www.atradius.nl
E-mail info.mtb@atradius.com